

A hét szentje: NURSI AI SZENT BENEDEK

480 táján született az umbriai Nursziában. Előkelő származású, Rómában elsőrendű nevelésben részesült. A gót megszállás alatt nyögő Rómában tanult, keresztény lelke nem tudott megbékélni a világ kísértéseivel. Már 14 évesen elhatározta, hogy elhagyja a világot, ezt azonban csak dajkájával közölte.

Előbb egy plébánián Enfidében élt, de innen is tovább menekült a világ elől. A szabin hegyek közt, Subiaco vidékén, az Anio folyó völgyében vette fel a remeteöltönyt, itt telepedett meg egy barlangban. Három évi magány után pásztorok találtak rá, és vitték híret az emberek közé. Ezután már sokan zárandokoltak hozzá. Ez a hírnév a világ kísértését is jelentette számára. A vicovarói szerzetesek előjárójukká választották, de nem akarták őszintén megkomolyítani életüket, sőt még a megmérgezésére is kísérletet tettek, emiatt visszatért barlangjába.

Egyre több remete vette körül, ezeknek egymásután épített kolostort. Ezekben igazi szerzetes családi élet folyt, ő legszívesebben a kezdők nevelésével foglalkozott. 35 éves remeteségét egy féltékeny pap áskálódása miatt szakította meg, elvándorolt délre, és a Monte Cassino hegyen 529-ben megalapította a bencés rend anyaházát. Templomot és kolostort épített, sok szegényt támogatott, sokakat megtérített, megírta Reguláját, mely ma is a nyugati szerzetesség alapszabálya, ezért annak atyjának nevezik. Meghalt 547. március 21-én. A 8. századtól július 11-én emlékeznek meg róla. VI. Pál pápa 1964. október 24-én Európa fővédőszentjévé nyilvánította.

ELDORÁDÓ, AVAGY PERU MÁSIK ARCA (2. változat)

Beszélgetés Tóni atyával a „Fiúk Városáról”, álmokról, valóságáról és hivatásról

Mi indított arra, hogy India után egy másik földrészre, Peruba is ellátogass? Szenvedélyed lett az utazás? – Mielőtt beléptem a szemináriumba, sokat utaztam. Amikor pap lettem, lemondtam erről. Most valahogy új lehetőség nyílt, ráadásul ezekből az utakból sokat tanulok.

A Harmadik Világ Szegényeinek Szolgái Missziós Mozgalom szerzetesrend itt, a VIII. kerületben, a plébánia területén működik, és annak idején Giovanni Salerno atya, az alapító meghívott. Így jutottam el márciusban Cuscóba, a háromezer méter magasan fekvő „Fiúk Városába”. A rendnek van itt egy telepe tehenészettel, kukoricással, saját iskolával, saját benzinkúttal. Tíz éve épül, és mára a központban az oktatás áll, több mint háromszáz szegény gyerekkel foglalkoznak a telepen. A családok azt látják, hogy az állami oktatás inkább csak nyeli a pénzt, a katolikus oktatás minősége viszont sokkal jobb.

Van „Lányok Városa” is? – Inkább úgy mondanám: a nővéreknek van egy kollégiumuk, ahol lányokkal foglalkoznak. Ismerjük a mondást, miszerint nem halat kell adni, hanem halászhálót. Az intézetben van szövőde, varroda, van kerámiaműhely, a nővérek főzni és cukrászatra is tanítják a gyerekeket.

Az intézmények teljesen önellátóak, a gyerekeknek is dolgozniuk kell a területen, nekik is van feladatuk. A fiúknál asztalosműhely van, de a földművelést is tanítják, beindult a tehenészet. Sajtról nem is álmodtak korábban, ma el tudják látni sajtkészítéssel a missziót. Saját tisztított vizük van, ami ott különösen fontos. Különlegesség, hogy évente három napot a szülőknek is kell itt dolgozniuk. Nem pénzzel, hanem így, a munkájukkal járulnak hozzá a fenntartáshoz.

Hány gyermek él a misszióban? – Több mint háromszázan vannak a „Fiúk Városában”. Pannonhalmát vették célul, közepén van a templom, balra a papi szárny, jobbra a gyerekek szár-

nya, itt lakik negyven gyerek, a többi bejáró. Iskolabusz jár, ezért is van saját benzinkútjuk.

Milyen az életszínvonal Peruban? – Hasonlított Ukrajnára. A házak vakolatlanok, az út minősége is hasonló, az emberek szegények. Ha a térképre tekintünk, Peru egy észak–déli irányban hosszan elnyúló állam, a területe Európa háromnegyede, ehhez képest harmincmillióan lakják. Van dzsungel, hegyvidéke, tengerpartja, sivataga, és van saját kőolaja. A világ egyik leggazdagabb országa lehetne, de hatalmas a korrupció. A gazdaság több mint felét a drog adja. Nagyon magas a prostitúció. Volt egy hely, ahol sok hippit láttam, megkapják az európai fizetésüket, és itt él ki magukat a droggal. Mintha a hatvanas évek világába csöppentem volna.

A peruiak úgy tartják számon, hogy ők az inkák leszármazottai. Érdekes módon ott van a hitükben is ez a kultusz. Van egy ősi tapasztalatuk, amit a családban is hordoznak, ez tudat alatt bennük él, de ettől függetlenül keresztények! A térítő a konkvisztátorokkal érkeztek. Francisco Pizarro konkvisztádornak, az inkák legyőzőjének Limában külön kápolnája van. A spanyol hatás nagyon erős. Limai Szent Róza, és Porres Szent Márton a két fő védőszentjük. Máriának, Jézusnak a saját hajukat adják, emberi haj van szobrokon. A perui emberek még most is keresik Eldorádót. Úgy hírlik, az előző államelnök megtalálta, és valószínűleg összeszedett mindent, majd lebombázta a dzsungelt, ahol ez a hely volt. Én meg azt mondtam az ottaniaknak, én is megtaláltam Eldorádót: bennetek!

Miért nem jövedelmezőbb a gazdaság? – Az ok a korrupció. A pénz egy bizonyos szűk körben csoportosul. A Machu Picchura egy panorámavonattal mentünk, ami teljesen üvegből volt, bőrfotelok, és másfél órán keresztül hozták a koktélt. Egy busz felvitt a hegyre, ahol vártak a hegyi vezetők, és ott is voltak árusok. Azt mondják, ez az egész egy vállalat, és egy kézben összpontosul a bevétel. Egy jegy kétszáz dollár körül van, és naponta hatezer ember látogatja. Ebből az ottani emberek nem sokat látnak. Egy érdekeltségé a haszon.

Milyenek a családok életkörülményei? – Én a kolostorban laktam, de jártam egy családnál. Egy szobában laktak valamennyien, volt egy konyha és egy fürdőszoba, WC. A szoba ötször öt méter lehetett. Ez egy szolgálati lakás. Az udvar rendetlen volt. A férjnek volt egy autója, amit kölcsönből vett, és éjszakánként taxizott. Ebből élt, ami pedig elég kockázatos arra felé. Kárpátalja után nekem úgy tűnt, hogy ez a szent szegénység azért lehetne rendesebb.

Mi a fontos számukra? – Nem a család. Szétesettnek tűnik a társadalom. Peruban is van élettársi viszony, illetve távkapcsolatok. Nagyon sok az egyedülálló. Országon belül a férj általában távol dolgozik, az anya otthon marad a gyerekekkel, sokszor nagyszülőknél laknak vagy kollégiumban. Amikor szóba került Magyarország, azt mondták, hogy imponáló példakép vagyunk. A hitet viszont megtapasztaltam a keresztény közösségben. A gyerekek őszinte szeretete megragadott, hihetetlen bájosak voltak. Esténként közösen imádkoztunk, és a végén megáldottuk a gyerekeket – kaptak egy kis keresztet a homlokukra. A gyerekek pedig visszaáldottak minket, ők is rajzoltak nekünk keresztet a homlokunkra. Nagyon helyesek voltak!

Milyen a táj? – Az Egyenlítőtől délre a december és a január a nyár. A május–június inkább szárazabb, hűvösebb időszak. Napközben nem esett az eső, de sapkát mindig kellett vinni, mert az ember könnyen leég. A növényzet háromezer méter felett kopár, csak fű. Májusra lesz szürkévé, amikor ott voltam, zölden még nagyon szép volt.

Hogyan alakult ki a perui misszió? – A nyolcvanas években Giovanni Salerno atya Olaszországból Peruba utazott, és egy helyi asszony odaadott neki egy gyereket, hogy nevelje fel. Ekortól kezdett foglalkozni a misszióval. Sajnos Giovanni atya látása romlik, szegény meg fog vakulni. Jelenleg Limában van a

központ, de Cusco a bázis.

Tőlünk Bakonyi Gáborék és Szabó Csabáék utaztak ki, a gyerekekkel együtt. Csabáéknál négy, Gáboréknál három gyerek van. Kaptak egy-egy háromszobás lakást egy gyors-építésű házban, Csaba hittant, Gábor angolt és éneket, felesége matematikát tanít, könyvel, illetve árubeszerző, Csaba felesége pedig matematika-hittan szakos tanár. Havonta kétezer solt kapnak, ami arra elegendő, hogy megéljenek, de nyaralásban nem gondolkodhatnak. Két évre mentek ki, Gáborék már másodszer. A fizetés mellé természetbeni adományt is kapnak, krumplit, ezt-azt.

Ők attól kaptak indíttatást, hogy itt voltak Magyarországon a peruiak. Mit adott ez az út a hivatásodhoz? – Nekem a papok kitartása adott példát. A papoknak itt fizikailag, lelkiileg helyt kell állni, ez szimpatikus volt. A nővéreknél pedig végigmentünk az osztályon, és tényleg harminc-negyven nagyon beteg gyereket láttam, akiket hordozniuk kell, a kolostori élet mellett. Mondtam is nekik, le a kalappal előttük! Nem csak mi hordozzuk – mondták –, a gyerekek is. A nővérek néha megengedik, hogy a gyerekek kivegyék a betegeket az ágyból, tisztába tegyék őket stb. A gyerekek abba nőnek bele, hogy a beteg ember nincs kitéve nehéz helyzetnek, gondozzák, törődnek velük. Ottjártamkor elsőáldozásra készültek, és a mise előtt nem a gyerekeknek, hanem a szülőknek volt névsorolvasás. Azt mondták: ha a szülők nem állnak a gyerekek mögött, akkor a gyerek nem lehet elsőáldozó. Leesett az állam.

Mit ajánlasz, ha valaki érdeklődik a missziós munka iránt?

A közösség jelezte, hogy szeretettel várják azt a tizennyolc éven felüli fiataalt, aki szeretné magát kipróbálni, és valamelyest tud spanyolul – a spanyol tudás szükséges. A repülőjegyet ki kell fizetni, de Peruban teljes ellátást adnak. Meg kell mondjam, egyelőre nem túl jó a magyarok renoméja. A misszióban dolgozni is kell. Nem láttam olyan embert, aki „létszám feletti” lett volna. Ez valóban egy önfenntartó közösség.

Tanulást tudsz mondani a családközösség számára?

Elgondolkodtató volt az ismerős családok missziója, az a fajta kitettség, kihívás, hogy a családommal elmegyek máshova szolgálni, valahol ez a csúcs. Csaba és Gábor révén ezek a családok bevállalják, hogy a szeretetközösséget, amit egymással élnek, megosztják a valóban szegényekkel, más kultúrában is! Ez imponált nekem. Ez az elkötelezettség közelebb áll a papsághoz. Magyarországon még nem hallottam ilyesmiről.

Mit adhat a peruiaknak ez a tapasztalás? – Mindenekelőtt az európai kultúrát, hiszen a papok is európaiak. Szükség van ezen a terepen az európai rendezettségre.

Mi a végső cél? – Ferenc pápa azt mondja, mindig a szegények felé menjen az egyház. Esztergom-Kertvárosban tömbcigányság él. A plébánia mellett így egy cigány közösség jön létre, generáljuk a közösséget, hogy a szegény családok, így a roma családok is megerősödjenek Isten szeretetében, összetartóbbak legyenek, hogy kivegyék a részüket a társadalomból, a közösségből, egyházból.

Milyen eredményt látsz? – Van két ministránsom, két cigány fiú, az egyik a piaristákhoz jár, kitűnő tanuló. Vannak nagyon jó eredmények. A környékemen, Józsefvárosban sajnos azt érzékelem, hogy növekszik a drogosok száma. Tavaly a fiatalabb hajléktalanok száma is nőtt. Ez valószínűleg a főváros vonzásának köszönhető. Feljönnek dolgozni, nem kapják meg a fizetést, így utcára kerülnek, tehát sok minden van e mögött. A kerület sokat tesz, de nagyobb társadalmi összefogásra lenne szükség. Azt látom, hogy a szegényeket, hajléktalanokat próbálják kiszorítani. Keresztény alapon nem biztos, hogy mindennel egyetértek. Volt egy roma család, akiket ki akartak költöztetni, nem tudom, milyen tartozásuk volt, itt egy hónap alatt nyolcszázezer forint összejött, befizettük a nevükben. Nem sikerült megállítani a folyamatot, de nem akarjuk elveszíteni őket. Az apa alkoholista, erőszakoskodik a családdal, de az anyjuk rendesen neveli gyerme-

dül a gyerekeket.

Hogyan látod a hivatásodat, a jövő milyen irányt mutat? – Józsefváros után szívesen megyek Esztergomba, hogy ott dolgozzam tovább a roma misszióban. Erősíteni szeretném, hogy a plébániákon, telepenként minél több kisközösség jöjjön létre. A jövő egyháza. Beszélgetőtárs: *Szirmai Béla – Budapest*